

РЕШЕНИЕ

№ 651

гр. Враца, 07.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВРАЦА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иван В. Никифорски

при участието на секретаря Нина К. Луканова
като разглежда докладваното от Иван В. Никифорски Гражданско дело № 20221420101276 по описа за 2022 година

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 405, ал. 1, във вр. с чл. 386, ал.1 КЗ, вр.чл. 108, ал. 1, т. 1 от Кодекса на застраховането (КЗ) и чл.86, ал.1 ЗЗД.

Ищецът твърди, че на 01.03.2021 година сключил застрахователен договор с „ЗЕАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ ЕАД, по Застрахователна полица № ***** , със срок на действие от 14:00 ч. на 01.03.2021г. до 23:59ч. на 28.02.2022г., за лек автомобил: марка ***, модел ****, рег. № ***, цвят: черен металик, с рама №*****, без номер на двигателя, дата на първа регистрация - 08.04.2011г.,съгласно свидетелство за регистрация на МПС ЧАСТ 1, №*****

На 05.05.2021г. около 20:45 ч. паркирал застрахованото МПС в гр. София, на кръстовище образувано от улиците „Професор Велизар Велков” и „Ралевица”. Сутринта на 06.05.2021 г. около 08:05 ч. установил, че процесното МПС не е на паркираното място, за което своевременно е уведомил застрахователя и органите на МВР. По случая е образувано Досъдебно производство №894/2021г. по описа на 06 РУ - СДВР, пр.пр.№12502/2021г. по описа на СРП.

С писмо от 06.10.2021г. застрахователят – ответник уведомил ищеца, че действителната стойност на описаното МПС към датата на събитието е 28 925 лв. и признал обезщетение в размер на посочената сума, като от сумата удържал дължими от ищеца премиални вноски в размер на 1710.93 лв. и определил сума за изплащане в размер на 27 214.07лв.

Определеното и признато от застрахователя обезщетение в размер на 28 925 лв. ищецът намира за недостатъчно. Два месеца преди настъпване на събитието, при сключване на застрахователния договор /01.03.2021г./, застрахователят е определил и застраховал описаното МПС за застрахователна сума в размер на 35 000 лв. Счита, че за този кратък период от 2 месеца, стойността на застрахованото МПС няма как да се понижи със сумата от

6 075 лева. Съгласно установената съдебна практика, застрахователното обезщетение при вреди на имущество е в размер на действително претърпените и доказани по размер вреди до уговорената в застрахователната полица застрахователна сума. При настъпване на застрахователното събитие, застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, по аргумент от чл. 386, ал. 2 КЗ. С разпоредбата на чл. 400, ал. 1 КЗ е дадена дефиниция на понятието действителна застрахователна стойност - стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество. В тази връзка, счита, че застрахователят неправомерно и неоснователно е изплатил на доверителя ми застрахователно обезщетение в по - малък размер.

Въз основа на изложеното се иска от съда да постанови решение, с което да осъди ЗЕАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ ЕАД, ЕИК:000694286, /ЗАСТРАХОВАТЕЛ/ да заплати на П. Н. А., сумата от 6 075 лева, представляваща разликата между дължимото застрахователно обезщетение в размер на 35 000 лв. и признатото от застрахователя обезщетение в размер на 28 925 лв. за изплащане на обезщетение по Щета № *****, по описа на застрахователя, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 06.10.2021г. /датата на която застрахователят се е произнесъл по претенцията/. В условията на алтернативност се претендира законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане. Претендира разноски.

В срочно подаден отговор ответникът счита предявените искове за допустими, но изцяло неоснователни. Оспорва действителната стойност на лек автомобил „*****“ с рег. № *****, като счита исковата претенция за силно завишена в тази ѝ част, тъй като претендираното обезщетение значително надвишава действителната стойност на превозното средство, като исковата претенция следва да бъде отхвърлена в тази ѝ част. Твърди, че на базата на задълбочени пазарни проучвания и въз основа на Общите условия по застраховка „Булстрад Каско Стандарт“, експертите на дружеството са определили действителната стойност на процесното превозно средство в размер на 28 925 лева, от която сума е удържана втора, трета и четвърта премийна вноска в общ размер на 1710,93 лева, като разликата в размер на 27 214,07 лева е изплатена по посочената от застрахования по застрахователната полица банкова сметка, като моли с оглед липсата на оспорвания от страна на ищеца, това обстоятелство да бъде отделено за безспорно в настоящото производство.

Оспорва навсякъде твърденията на ищеца, че по настоящото дело се касае за кражба на лек автомобил „*****“, като е видно от представените с исковата молба, а и от съдържащите се в застрахователната преписка доказателства, че в настоящият случай се касае за лек автомобил „** ***“. В случай, че от ищецът се поддържа това твърдение, прави възражение за липса на идентичност на превозните средства, като след уточнение от страна на ищеца ще направи и съответните възражения в тази насока, както и съответните доказателствени искания.

Оспорва исковата претенция по основание и по размер и за заплащане на мораторна и законна лихва за забава, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане. Счита, че законна лихва следва да се дължи след представяне от страна на ищеца на доказателства за deregистрация на превозното средство, каквито доказателства са представени едва с исковата молба, поради което исковата претенция за присъждане на мораторна лихва следва да бъде отхвърлена и в тази ѝ част, като следва да се има предвид разпоредбата на чл. 497 от Кодекс за застраховането. Оспорва също така всички твърдения, съдържащи се в исковата молба за изпадане на забава от страна на застрахователя, като също така следва да се има предвид и разпоредбата на чл. 498, ал. 3 от КЗ. Иска се от съда да отхвърли предявените искове като неоснователни и недоказани. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази становищата на страните и доказателствата по делото, достигна

до следните фактически и правни изводи:

За основателността на предявения иск с правно основание чл. 405, ал. 1, във вр. с чл. 386, ал.1 КЗ, вр.чл. 108, ал. 1, т. 1 от Кодекса на застраховането ищецът носи тежестта до докаже следните материалноправни предпоставки / юридически факти /: 1) съществуване на действително застрахователно правоотношение към момента на увреждането между пострадалия и застрахователя, възникнало от договор за имуществено застраховане на увредената или погинала вещ; 2) настъпване в срока на застрахователното покритие на застрахователно събитие, 3) за което застрахователят носи риска и 4) в причинна връзка с което 5) са настъпили вреди 6) в претендирания размер;

При доказване на горните факти, в тежест на ответника е да докаже погасяване на задължението, респективно, че за него е възникнало потестативното право за отказ за изплащане на уговореното застрахователно обезщетение, респективно за намаляване на неговия размер – по чл. 408, ал. 1 КЗ, респ. чл. 395, ал. 4 КЗ .

С протоколно определение в проведеното на 11.10.2022 г. открито съдебно заседание, съдът на основание чл. 233 ГПК е прекратил производството по предявения иск за мораторна лихва, за периода от 06.10.2021 г. до датата на завеждане на исковата молба – 14.04.2022 г., поради отказ от иска. На основание чл. 214 , ал.1 изр.3 ГПК е допуснал изменение на предявения иск за главница, чрез неговото намаляване от сумата 6075,00 лв. на 4940,00 лв., като на основание чл. 233 ГПК е прекратил производството по предявения иск за главница, за горницата над 4940,00 лв. до първоначално предявения иск за 6075,00 лв.

Прекратителните определения не са атакувани от страните и са влезли в законна сила.

С определение № 641 от 04.10.2021 г. съдът е отделил като безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните обстоятелството, че сумата от 27 214,07 лева е изплатена по посочената от застрахования ищец по застрахователната полица банкова сметка от ответника - застраховател.

Не е налице също така спор между страните, а и от събраните по делото писмени доказателства се установи наличието на сключен между ищеца и ответника застрахователен договор за застраховка „Каско“ на МПС по Застрахователна полица № *****, със срок на действие от 14:00 ч. на 01.03.2021г. до 23:59 ч. на 28.02.2022 г., за лек автомобил: марка **, модел ***, рег. № ****, цвят: черен металик, с рама №****, без номер на двигателя, дата на първа регистрация - 08.04.2011г., съгласно свидетелство за регистрация на МПС ЧАСТ ***, №***. Безспорно е също, че застраховката е сключена при клауза, по която застрахователят носи риска от противозаконно отнемане на МПС.

Спорът по делото е концентриран единствено около размера на претърпените вреди и размера на застрахователното обезщетение.

Съгласно разпоредбата на чл. 405, ал. 1 КЗ при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. Срокът не може да е по-дълъг от срока по чл. 108, ал. 1 – 3 или 5. Застрахователят не дължи обезщетение за пропуснати ползи, освен ако е уговорено друго в застрахователния договор. Ако след плащане на застрахователното обезщетение противозаконно отнетото или изгубено застраховано имущество е намерено, застрахованият е длъжен да прехвърли правото на собственост върху него на застрахователя или на писмено посочено от застрахователя лице. В случай че застрахованият желае да задържи намереното имущество, той е длъжен да върне на застрахователя полученото обезщетение и всички останали разумни разходи, направени от застрахователя във връзка с възникналата вреда – ал. 3. Чл. 406 КЗ сочи, че при настъпване на застрахователно събитие застрахователят може със съгласието на застрахования да възстанови претърпените от него вреди и в натура, като за случая се прилага съответно чл. 108, ал. 7.

При частично погиване на застрахованото имущество то се смята за застраховано до

изтичане срока на застрахователния договор в размер, равен на разликата между първоначалната застрахователна сума и изплатеното застрахователно обезщетение, освен ако в застрахователния договор е уговорено друго по аргумент на чл. 407 КЗ. Кодекса на застраховането в чл. 400, ал. 1 и ал. 2 дава легалното определение на понятията действителна застрахователна стойност и възстановителна застрахователна стойност. Действителна застрахователна стойност се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество, а възстановителна застрахователна стойност е стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка.

В настоящия случай ответникът е определил обезщетение в размер на 28. 925 лева, като след приспадане на дължимите от ищеца вноски по застрахователната полица е превел на последния сумата от 27 214. 07 лева, като се позовава на разпоредбите на общите си условия, съгласно която размера на обезщетението се определя по експертна оценка на застрахователя съгласно негова действаща методика за определяне на застрахователни обезщетения.

Застрахователното обезщетение, дължимо от застрахователя по имуществена застраховка, подлежи на уговаряне от страните в застрахователния договор. При настъпване на покрито от договора застрахователно събитие за застрахователя възниква задължението на застрахователя да заплати на застрахования обезщетение, равно на вредата към датата на събитието. Обезщетението трябва да съответства по размер на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие, като доказването на вредата е в тежест на застрахования. Обезщетението не може да надвишава действителната /при пълна увреда/ или възстановителната /при частична увреда/ стойност на застрахованото имущество, т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, необходима за възстановяване на имуществото в същия вид /действителна възстановителна стойност/.

В този смисъл са постановени решения по реда на отм. чл. 290, ал. 3 ГПК - решение № 115 от 9.07.2009 г. на ВКС по т. д. № 627/2008 г., II т. о., ТК и други. В случая при частично или пълно унищожаване на имуществото, обезщетението не може да надвиши действителната стойност на увреденото имущество, като действителната стойност на увреденото имущество не може да бъде по-голяма от пазарната му стойност към деня на настъпване на събитието. Както се посочи по-горе за действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, а за възстановителна - цената за възстановяване на имуществото от същия вид.

Съгласно практиката на Върховния касационен съд, постановена по реда на чл. 290 от ГПК и задължителна за съдилищата: решение № 37 от 23.04.2009 г. по търг. дело № 667/2008 г., I т.о., решение № 79 от 02.07.2009 г. по търг. дело № 156/2009 г., I т.о., решение № 22 от 26.02.2015 г. по търг. дело № 463/2014 г. на ВКС, II т.о., решение № 209 от 30.01.2012 г. по търг. дело № 1069/2010 г., II т. о., решение № 235 от 27.12.2013 г. по търг. дело № 1586/2013 г., II т.о. , решение № 141 от 08.10.2015г. по търг. дело № 2140/2014 г., I т.о. и други, застрахователното обезщетение при вреди на имущество е в размер на действително претърпените и доказани по размер вреди до уговорената в застрахователната полица застрахователна сума. Обезщетението по договор за имуществена застраховка се определя в рамките на договорената максимална застрахователна сума, съобразно стойностния еквивалент на претърпяната вреда, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество, определена като пазарната му стойност към датата на

увреждането.

От приетото заключение на САТЕ, което не е оспорено от страните и съдът преценява с оглед разпоредбата на чл. 202 ГПК се установи, че действителната пазарна стойност на процесния лек автомобил марка ***, модел ***, рег. № **** възлиза на 33 865 лева. Както бе споменато по – горе в решението, съдът е отделил като безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните обстоятелството, че сумата от 27 214,07 лева е изплатена по посочената от застрахования ищец по застрахователната полица банкова сметка от ответника – застраховател, а на основание чл. 233 ГПК е прекратил производството по предявения иск за главница, за горницата над 4940,00 лв. до първоначално предявения иск за 6075,00 лв. Следователно, предявеният иск следва да бъде уважен в пълен размер, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба в съда до окончателно изплащане на сумата.

По разноските:

С оглед изхода от делото и на основание чл.78, ал.1 ГПК ответникът следва да заплати на ищеца сумата от 1 493,00 лева, представляваща направени по делото разноски за държавна такса – 243.00 лева, депозит за вещо лице – 250.00 лева, както и адвокатско възнаграждение в размер на 1000.00 лева.

Съдът приема за неоснователно направеното от ответната страна възражение с правно основание чл. 78, ал. 5 от ГПК за намаляване на размера на платеното от ищеца адвокатско възнаграждение, тъй като минималното адвокатското възнаграждение, съобразно Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения / в редакцията ѝ изм. и доп., бр. 68 от 31.07.2020 г. / възлиза на 650.00 лева, поради което заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение не може да бъде квалифицирано като прекомерно.

Така мотивиран, Врачанският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 405, ал. 1, във вр. с чл. 108, ал. 1, т. 1 от КЗ „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ ЕАД, ЕИК:000694286 **да заплати** на П. Н. А., ЕГН: ***** сумата **4 940,00 лева** - главница, представляваща дължимо, но неплатено застрахователно обезщетение по договор „Автокаско” на моторно превозно средство (МПС) от 01.03.2021 година между страните, по щета № *****, по описа на застрахователя, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда **-14.04.2022 г.** до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ ЕАД, ЕИК:000694286 да заплати на П. Н. А., ЕГН: ***** сумата **1 493,00 лева**, представляваща направени по делото разноски за държавна такса, депозит за вещо лице и адвокатско възнаграждение.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните, съобразно нормата на чл.7, ал.2 ГПК.

Решението може да бъде обжалвано пред Окръжен съд – гр. Враца в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Враца: _____